

Puteanus, Erycius,

De Purificatione Virginis Matris Oratio

Monacum 1616

Hom. 1268

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10461310-3

VD17 12:193272Y

Hom.

1268

<36625460150016

<36625460150016

Bayer. Staatsbibliothek

33

1579.

B. L.

Item 1208.

Collegij Societ. Jesu monachij. 16.
ERYCI PVTEANI

DE
PVRIFICATIONE
VIRGINIS - MATRIS
ORATIO.

Lovanii, in Æde Sodalitatis habita.

MONACHI.

A RAPHAELE SADELERO ima-
ginibus exornata, & venalis
proposita.

clj. lxx. xvi.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

ILLVSTRISSIMO VIRO
NICOLAO
MONTMORENCIO,

COMITI STEGRIENSI,
BARONI DE HAVESKERCKE

TOPARCHÆ DE VENDEGIES,

PAMELE, &c.

PRAEFECTO IL. VIRO FINANTIARVM,

ET

SERENISSIMIS PRINCIPIBVS

A-CONSILIO STATUS;

VIRO OPTIMO, PRVDENTISSIMO,
ANTIQUA STIRPE, VIRTUTE, PIETATE

INCLYTO,

DE PURIFICATIONE

VIRGINIS - MATRIS

ORATIONEM PVBLICE HABITAM

ERYCIVS PVTEANVS

PIO AFFECTV

DEDICAT CONSECRATQVE.

A 2 ILLV-

ILLVSTRISIME DOMINE.

Ec dies face, nec Pie-
tas laude indiget: à
se clara est; & quia
Deum spectat, divi-
nos semper animos occupavit.
Te verò si Pium dicam; reliquas
sine damno Virtutes filere pos-
sum. Omnia summus ille in
Deum affectus continet: nec
quisquam verè bonus aut ma-
gnus fuit, qui non à terrâ sustu-
lit animum, & velut numinis
capacem, æternæ Sapientiæ ra-
diis miscuit. Sic prudentior in
humanis, qui divina contem-
platur & æstimat. Prorsus me-
liori consilio cogitatio imbui-
tur,

tur, quæ in cælum assurgit: & ut
tela magis penetrant quò alti-
ùs cadunt; sic mentis illa acies
è confinio æternæ lucis descen-
dens. Ad tuos velim mores vi-
támque aliorum studia & vota
exigere: scirent omnes inanem
Fortunæ & Nobilitatis magni-
tudinem esse, nisi pietas acce-
dat; stultas opes & infelices, ni-
si pius administret. Quicquid
cupidi quærunt, Tu possides;
quicquid superbi optant, na-
ctus es. Sed ut quod optimum
est à Te habes, Bonus, Integer,
Incorruptus, verbo dicam, Pius
es. Tuæ divitiæ Pietati servi-
unt, tui honores Deum loquun-
tur. in terris agis, & cælum
usurpas; inter homines agis, &

æternitatem meditaris. Vana,
 fluxa, noxia esse didicisti, quæ
 mortales admirantur, nisi Pie-
 tatem coleres. Sic ut nihil re-
 bus deesset, Deum complexus
 es; verè magnus poténsque in
 caduco isto Fortunæ theatro,
 quia Pius. Felix Respublica,
 quæ à talibus gubernatur: atque
 hac virtute ostendis omnibus,
 quàm beati simus, & quales
 PRINCIPES habeamus. Boni
 sunt, & hunc tu radium spargis:
 Pii sunt, & hunc tu rivum ducis.
 Expressum videmus, quicquid
 numini sceptrum jungit. Non fa-
 tis est, novisse Deum; omnibus
 hoc mortalibus natura suadet:
 non etiam, colere; lex & sapi-
 entia jubent: ritu & religione
 opus,

opus, sed verâ, quæ à naturâ
 cœpit, à lege & sapientiâ limita-
 ta est, à Christo, ut salutifera es-
 set, profecta & perfecta. Eâ in-
 quam, quæ Puram Pietatem
 exigit, superstitionem exclu-
 dit. Non quâvis viâ æternitas
 patet, non quovis ritu Deus
 quæritur: immensum humane
 salutis negotium est, sanctum
 divine conditionis mysterium.
 Patrem, Filium, Spiritum ado-
 ramus, sed unum Deum: Fili-
 um hominem, & tamen Deum.
 Hic nasci voluit, qui omnia
 condidit, & ut potentiam osten-
 deret, Matrem elegit, quæ Vir-
 go permaneret. Virgo Mater
 est, & Mater Virgo: sed quia De-
 um Filium nominat, in partem

religionis venit; quia Christum peperit, proximo à numine gradu colenda est. Ut pii simus, esse quoque in Virginem debemus. Non adoratur Deus, ubi Virgo exulat: non Filius, ubi Mater negligitur. Tantum à Deo beneficium homines consecuti sunt, ut Matrem quoque appellare possint, quam ille, ut homo esset, habuit. Omnino, ut Deum colamus, etiam Virginem veneramur: & aliquid habet numinis, quæ numen peperit. Ergo in tam vario opinionum tumultu, veræ & Christianæ Pietatis Tessera, MARIA est; quam qui maximè colit, is sanè dignissimus se Deo reddit. Hæc verò Pietatis tuæ Felicitas est, Deum

Deum colis; hæc Felicitatis Pie-
tas, Virginem veneraris: quod
à tot jam seculis exemplum
perpetuus Christianorum con-
sensus fecit, jugi vestigio expri-
mis. Et sanè Laudavi ego Vir-
ginem nuper, ut publicè Pius
essem: De PURIFICATIONE
verba feci, ut SODALITATIS
sacramentum explicarem. Sic
igitur à te legi volui, quicquid
audire non potuisti: oculis tuis
subjicere, imò tutelæ conse-
crare, quicquid Virginis favor
dictavit. Senti, senti subiectos
animo diviniore Suadæ igni-
culos; & quia argumenti subve-
hebar dulcedine, viventem, ut
sic dicam, affectum vibravi. Ne-
quis à Religionis cultu Miner-

væ supellectilem arceat, in floridis amœnisque his studiis profiteri Pietatem potui. Quâ potissimum Virgo Mater fuit, & Deo placuit, PURITATEM explicui: quam ipsa Virtutum omnium fundum & fundamentum habuit, MUNDITIEM laudibus extuli. Et amavit elogium Purissima Virgo, Mundissima Mater: feliciter dixi. imò lætioris Eloquentiæ corollam à Musarum Mystâ admisit, quem in clientelam olim assumpserat. Quia dixi, incitare multos potui: quia nunc evulgo, quicquid dixi, omnium Pietati cultum Virginis videor commendare. Magis colent Matrem suam, & amabunt Puritatem So-

DALES, quam sic laudo: & SODALES esse volent, qui frigido jam aut Virginis desiderio, aut Puritatis ducuntur. Quos omnino seu perversus affectus, siue stupor obsedit, profanos esse hinc sino; & sic, ut omnia SODALITATIS exercitia damnent, huic quoque Orationi infestos. Tuum prescripsi nomen; & hoc satis est; munitus sum. quid etiam? sanctissimum Pietatis institutum durabit florebitque, in quo MARIA colitur. Hæc Te perpetuo favore beet atque complectatur, Illustrissime VIR, & Amicum mihi, SODALITATI, SOCIETATI, server. Scripsi Lovanii, ultimo Bacchanaliorum die, æ. 1661. XII.

A 6 ERYCI

DE
PVRIIFICATIONE

VIRGINIS - MATRIS

ORATIO.

VT verè simplicitérque
pietatis verecundiam
agnoscam, VIRI, & SO-
DALES Eximii, Clarissimi, Opti-
mi, Ornatissimi; audire in hoc
loco & hoc die maluissem lau-
des DIVÆ nostræ, quàm dicere;
aures, quàm linguam his solen-
nibus dare. Nam cùm argu-
menti majestas Eloquentiæ vi-
ribus non libretur, Theologo,
quàm Philologo familiarior;
meliora ac sublimiora audire
ego

Anniculum nemo Matris desideret agnum:

Ecco, sacerdoti quem dedit AGNVS erat.

R. Sadeler exc.

1798-1800

ego poteram, si alii dicerent, quàm ego dicere, si alii audirent. Omnino facilius erat, tranquillo aurium obsequio placere Virgini, quàm dubio lingue conatu cultores Virginis erudire. Et tamen otiosum nomen miles cur sustineam in his castris? Frustra arma, nisi pugnem quoque: nulla opera, si spectem tantum, quæ geruntur. Prodeundum igitur in hanc arenam fuit, ut & æstimarem eos, quorum sequor vestigia; & incitarem simul, qui sequuntur. Deinde aut superbus essem, si quam nemo non suscipit religiose orationis provinciam, solus defugerem; aut inhumanus, si amicissimè rogatus, eandem recusarem. Pu-

RIFICATIONIS festum annuâ celebritate agitur, & preconii vocem ab Astrææ mystis sive alumnis ordo flagitabat. Cùm mens dubia consilii maxime calculos conturbaret, facilis fui. ut commune subirem munus, titulum five nomen usurpavi J.C. & dici me passus quod haberi poteram, ut Justitiæ Matrem, & tamen Virginem, id est veram Astræam, & cælo fulgentem, sed non fugitivam solenniter laudarem. Date veniam, ô Sodales, ut aliquid mihi tribuerem, morem gessi omnibus; ut omnia pietati persolverem, obsequi malui, quàm in discrimen vires non adducere. Quid enim est? aut quid molior?

or? ut Virginem Matrem celebrem? & puritatem in eâ, quæ peperit? Quid? ô Deus! in Solem defigo oculos, ut videam: in Oceanum me immergo, ut bibam: cælum scando, ut decidam. Non me fallit argumenti magnitudo: quicquid ago, luce vincor; nam Virgo Sole clarior est: undis obruor; Virgo Oceano purior est: immenso arceor; Virgo cælo major est. Non possum hic non infans esse, si facundiam ostentem: nec quisquam vehementiùs laudavit universi Dominam, quàm qui obticuit. O mirum! Deum filium esse Virginis, & in Matre puritatem esse Dei! Hæreo, stupeo. Quid etiam? Purificari Matrem Virginem

ginem, quæ sine macula fuit! legi subjici, quæ legis auctorem peperit! Hoc verò est, facem accendere, ut diem illustres; aquã affundere, ut fontem laves; cretam adhibere, ut ebur candefacias. Nisi purissima fuisset mater, quæ Virgo peperit, dubites nasci Deum potuisse. Virgo fuit, & tamen Mater: puerpera fuit, & tamen munda: fuit, quod admirari tantum possumus. Quid igitur? quid bono cultu audax sum, ut complecti cogitatione velim, quod natura non capit? ut eloquio exprimere, quod captum humanæ mentis superat? trepido ac vacillo, ô Sodales. Quæ celebrantur, divina sunt; homo ego
qui

qui dico: æterna sunt; mortalis
ego: infinita sunt; pusillus ego.
Planè si vires meas examino,
omnem conatumonus vincit.
Sic igitur ultra vires pietas sur-
get: faciet, quantum ne poterit
quidem; & conabitur, quan-
tum benignitas vestra excusa-
bit. E rivo si quis haurit, satis
putat, si vas impleverit: totum
flumen nemo capit. Dicam
non quantum rerum immensi-
tas suppeditat, sed quantum
verborum angustiiis potest ad-
umbrari. Ergo exsurge anime,
& divinæ lucis extremum fal-
tem radium usurpa. Exsurge
anime, & sacrum concita affe-
ctus ignem, ut lingua incale-
scat: loquere Virginem, quam
cogi-

cogitas; celebra, quam colis;
adora, quam veneraris. Puram
esse orationem decet; Virgo di-
cenda est: remotam à quæsito
verborum fuko; Puritas expli-
canda. Quod miraculi fidem
commendet, Virgo purifica-
tur. Audietis, quomodo Pura
fuit, quæ Mater; quomodo Pu-
rificari voluit, quæ Virgo. Sed
tu & Virgo & Mater, ô Diua
purissima, ô cæli claritas, ô
mundi mundities, ô felicitatis
scaturigo, februa & illustra hanc
mentem meam, linguam im-
bue & foecunda, ut è puro fon-
te perennem laudum tuarum
rivum educam. Feliciter saltem
cum mortalium genere actum
est, quòd à lapsu sperare salu-
tem

tem potuit. Ne semel tantum
Deus Optimus Maximus con-
deret hominem, qui peccatu-
rus erat; servavit qui peccave-
rat. Maximus, quòd conderet;
Optimus, quòd servaret: ut in-
finitæ potentiaæ opus majori
prodigio beneficium cense-
tur. Igitur natus est, sed è Vir-
gine; & Matrem habuit, sed Vir-
ginem: ne homo periret, Deus
factus est homo; imò tandem ut
homo viveret, mori voluit De-
us. Atque si divini consilij ar-
cana scrutamur, Mater esse Dei
non potuit mulier, nisi Virgo
esset; nec Virgo parere, nisi pu-
rissima servaretur. Qui Virgi-
nem dicit, puram dicit: qui De-
um cogitat, Virginem fuisse Ma-
trem.

trem fatebitur. Nasci Deus non potuit, nisi è Virgine; & ut Deus nasceretur, parere debuit Virgo: imò ut Virgo pareret, non alium potuit, quàm Deum. Itaq; quod immensitas in Deo, hoc puritas in Virgine. Capere Deum Virgo potuit, puritas immensitatem. Et quid est Deus? quid est puritas? imò quid est Virgo? quid est immensitas? quia puritatem amat Deus, immensitatis capax potuit esse Virgo. Iterum quid est Deus? *Mens universi, quod vides totum, & quod non vides totum.* Quantus sit, cogitatione assequi non possumus: Θεὸν εὐρεῖν μὴ οὐ ῥαῖον, νοῆσαι δὲ ἀδύνατον. Nihil eo melius, nihil maius, nihil pulchrius.

Bono-

Bonorum omnium causa est,
magnum origo, pulchrorum
fons. Ut in clarissimum Solis
jubar directi oculi vacillant,
tremunt, caligant: sic mentis
acies divinæ naturæ bonitate,
magnitudine, pulchritudine
vincitur. Breviter D. Cyprian.
*Deus immensus & infinitus est; de
quo hoc solum pronunciare potes, im-
mensum esse & infinitū. Ergo quan-
tum intelligere non possumus,
virgo cepit; & Deum purissimo
complexa utero, immensæ bo-
nitatis, magnitudinis, pulchri-
tudinis consors fuit. Quid am-
plius? ob oculos tibi Virginem
pone, & jam Deum vidisti:
mundiciem inspice, & jam nu-
men collegisti. Etenim virtu-*
tis.

tis perennes rivos in Virgine habes: quidigitur? fontem cogita; is Deus est. Illibatae puritatis radios in Virgine habes: & quid? Solem cogita; is Deus est. Alio colore aut schemate referre tibi Deum non possum. Imago Dei Virgo est, quæ Deum concepit, quæ peperit, quæ lactavit, quæ nutrit. E cælo descendere in terram Deus noluit, nisi per Virginem, nisi per puritatem. Deus, Æternitatis puritas, & puritatis æternitas. Deus, qui verbo, quæcumque sunt jubet, ratione dispensat, virtute consummat: cuius magnitudinem qui se nosse putat, minuit; qui non vult minuire, non novit. Ecce ut Virginem
laudem,

laudem, Deum extollo: & quem non video, non comprehendo, non æstimo, verborum cultu veneror. Quomodo videam? visu clarior est: qui comprehendam? tactu purior est: qui æstimem? sensu major est. Ille tamen ut videri possit, ut comprehendi, ut æstimari, hominem induit: illapsus in Virginis uterum, vestiri corpore, & circumscribi fragilitate nostrâ sustinuit. Omnino quod homo est, esse Christus voluit, ut & homo posset esse quod Christus est. Ergo in antro à pastoribus, in templo à Simeone, ab Annâ, à Sacerdote puer videtur, Deus colitur; puer comprehenditur, Deus laudatur;

puer estimatur, Deus adoratur. Cum Tertulliano dicam: *Invisibilis est, etsi videatur; incomprehensibilis, etsi per gratiam representetur; inestimabilis, etsi humanis sensibus aestimetur. Ceterum quod videri communiter, quod comprehendendi, quod aestimari potest, minus est oculis quibus occupatur, & manibus quibus contaminatur, & sensibus quibus invenitur. Quod verò immensum est, soli sibi notum. Iterum vidit homo Deum, comprehendit, aestimavit, postquam Deus homo factus est. Deus de patre, sed æterno; homo de matre, sed Virgine. Deus factus est homo, nec desinit esse Deus: Virgo peperit filium, nec desinit esse Virgo:*

go: fuit mater & inviolata;
fuit Virgo & fecunda. De-
us generat, qui ante omnia fuit;
& gignitur, ut post omnia esset.
E filiâ nascitur pater, & fit filius;
è tempore æternitas, & morta-
litati sociatur; è servitute ma-
jestas, & cum ludibrio inter
mortales, imò inter filios, re-
gnum est. Pari prodigio fon-
tem dixerim nasci à rivo, & de-
ficere; è Stellâ prodire Solem,
& imminui; in centro coërceri
sphæram, & tamen volvi. Hæc
omnia in Virginis utero Deus
est. O Virgo! ô Deus! Deus pro-
duxit Virginem, & Virgo pro-
duxit Deum: qui ab æterno ge-
neratus est, in tempore nasci-
tur: *ὁ ἀμήτωρ*, ut Nazianzenus

ait, ἀπ᾽ αὐτῶν γίνεται ἀμήτηρ τὸ πρῶτον, ἀπ᾽ αὐτῶν τὸ δεύτερον. Ab æterno Filius Dei, in tempore Filius Mariæ. Divinâ naturâ Patris Filius; humanâ, Matris. Divinitas matrem non admisit, nec humanitas patrem. Qui ab æterno sine Matre debuit nasci, in tempore sine Patre. Etenim æterna Dei simplicitas à filii puritate materni nominis mixturam secrevit, & humana Virginis-Matris puritas in filij simplicitate paterni vocabuli labem sufferre non debuit. Omysteria! Qui implet omnia, & excedit omnia, qui est in omnibus, nec tamen continetur ab omnibus, capacem immensitatis

firatis suæ Virginis uterum, vel-
ut divinitatis thalamum inve-
nit. Æternâ mente virgo gra-
vida mortalitatis sarcinâ nu-
men vestivit: quem cæli non
capiunt, juvenculæ viscera
stringunt; quem natura non
exprimit, Maria repræsentat.
Quid dicam? quid non dicam?
Virginis puritas meruit gestare
& complecti Deum: Dei puri-
tas illibatum Virginis servavit
uterum, ut sine labe matris di-
gnitatem Virgo sustineret, Vir-
ginis puritatem mater non a-
mitteret. Quid sanctius aut ad-
mirabilius esse potuit? tanto
miraculo opus erat, ut crederes
nasci potuisse Deum. Parere
mulierem, quid novierat? im-

mundam esse lex definierat. Virgo debuit parere, ut Deus nasceretur. Et dubites profecto, sanctioris momenti prodigium sit, Deum hominem esse, an Virginem matrem? nasci Deum, an parere Virginem? Filius nascendo Divinitatis magnitudinem non vitiauit, nec pariendo mater pulchritudinem puritatemque virginitatis. quo splendore in utero Virginis concipitur Deus, eâ mundicie nascitur. Hæc illa Minerva est, illa Heptas, quæ virginitatis puritatisque symbolo à Pythagoricis olim designata; *quæ quòd natura opera sine fœturarum contagione conformat, inter Deos Tritonia Virginis vocabulum possedit.* Nam

Nam cum omnes numeri intra
decadem positi, aut gignant ali-
os, aut gignantur ex aliis, aut gi-
gnant & gignantur; sola Heptas
nec gignit ullum, nec gignitur
ab ullo. Deinde Monas imago
Dei, initium finisque omnium,
neq; ipsa principii aut finis sci-
ens, etsi omni videtur præesse
numero, præcipue tamen in
Heptade vim suam ostendit.
*Nulli enim numero, ut docet Ma-
crobius, aptius jungitur monas in-
corrupta, quam Virgini.* Sic Deus
ille summus omnium conditor
& causa, Mens illa summa, na-
sci pro omnibus, sed non ex o-
mnibus voluit, in matrem Vir-
gine electâ. Sed amplius hîc et-
iam est, quod admiremur. He-

ptas nostra, Minerva est & simul mater; Virgo, & peperit, non numerum, sed infinitum. Deum dedit, & illibatum virginitatis florem servavit. Iterum, Heptas nostra, virgo est, foecunda tamen: Pallade melior, quòd oliuæ ramum non excitaverit, sed genuerit; pacem non ostenderit, sed produxerit. Vt fabulas rideas, & quidquid religionem in impiâ antiquitate fecit, Iuppiter sub aureo imbre Danaen iniit, sed corrupit. amare non potuit, nisi ut injuriam inferret; cùm celo libidinem non concluderet, in terris peccavit. In Deo nostro nihil agnoscimus, nisi quod purum est; nihil admittimus, nisi quod sanctum est:

est: in Virgine nostrâ nihil agnoscimus, nisi quod mundum est; nihil admittimus, nisi quod immaculatum. Ab æterno Sole excepit radium, & audiâ purissimæ naturæ innocentia re- splenduit: ab æterno fonte hausit laticem, & novo charismatum rore felicissimam mentem imbuit. Verus hic imber fuit, sed qui non inficeret: verum aurum, sed quod non inquinaret. Angelicæ vocis oraculum audiamus: *Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi.* Quæ hæc virtus? Christus est, Sapientia est, Progenies Dei. Virtus Altissimi, id est, gignentis Dei; è quo Altissimo, & è quâ virtute Altis-

B s fini

simi, Spiritus est. Ergo ut Virgo concipiat, adest Altissimus, adest virtus Altissimi, adest Spiritus. uno verbo, ut purissima fiat mater, totus adest Deus; & Virgo sine corruptione fit foecunda, sine fastidio gravida, sine dolore puerpera. Concipere & parere potuit Virgo; ergo labem evitare puerpera. Nasci potuit Deus; ergo puritatem servare, quæ meruit esse Virgo. Divina mysteria cur naturæ angustiiis terminemus? ut scias Deum esse, adscribere Deo debes, quod natura non potest: & nisi major omni scientiâ fides sit, nulla religionem pietas firmat. Maculam qui affingit Virgini, Deum violat: immunditi-
em

em qui attribuit Matri, Filium
conspurcat. Quia Deus purus,
pura fuit, quæ Dei debuit esse
Mater. Concepit Virgo, ut Filii
naturam referret Mater, & om-
nem humana mentis corporis-
que puritatem vinceret. Puris-
simo utero divine formatur ge-
nerationis partus; & sine mater-
ni corporis vitio per genitales
Virginis excessus infans prodit.
plena sunt viscera, nec ullum
Virginis conscientia contagi-
um novit. Pura fuit, quæ om-
nem sensuum voluptatem po-
tuit spernere: nec ullâ pæna-
rum usurâ debuit affligi, quæ
nullâ conceptionem delectati-
one vitiârat. quia omnis è virili
semine commistio abfuit; ita &

obscœni puerperii sordida&que
attrectationis injuria exulavit.
Absint februa : Deus natus est.
absint lavacra, & quicquid pur-
gandis solet feminis adhiberi:
Virgo enixa est. Munda erat &
intemerata, quæ Deum merue-
rat; nec aliquâ naturæ injuriâ
lêdi potuit, quæ Spiritu Sancto
adumbrante conceperat. Tor-
menta immundities sequi so-
let; & defuncta laboribus puer-
pera, quantum sit passa, in spar-
so sanguine & effusione secun-
darum videt. Sed Dei mater si-
ne tormento peperit, quia in
conceptione omni corporis
caruit voluptate: sine labe &
immunditie facta mater, quia
virginitatis prærogativam ac-
cepit.

cepit. Et tamen ut legi, consue-
tudini, & reliquæ naturæ satis-
faceret (scribente D. Cypria-
no) *diebus designatis recubuit, &*
depositi oneris lassitudinem professâ,
oblata quieti paruit: & in diebus se-
parationis, non se à thoro Iosephi, qui
eam nunquam tetigit; sed ab ingres-
su templi, & ceteris quæ lex prohibe-
bat, continuit. Sic Virgo matris
usurpavit munia, & omni tur-
pitudine caruit: delicias remo-
vit, & miraculis claruit: Deo
digna, quem gestare meruit:
toto mulierum cœtu melior,
pulchrior, amabilior, quia pu-
ritatem mundo induxit. Quod
Veneri suæ superstitiosa Anti-
quitas tribuere ausa non est, ut
quæ pulcherrima esset, casta

haberetur; quæ Amorem pepererat, Virgo esset: id à Vero & Magno Deo Maria obtinuit. Casta fuit, & formæ pretio mulieres omnes, fictaque Dearum nomina vicit: Virgo fuit, & Amorem peperit. Amor Christus est, Deus est, Salus est: & is $\psi\chi\eta$, id est, animæ humanæ junctus, veram cuique voluptatem gignit. A Virgine igitur nostrâ amor est, ab Amore voluptas est: purus Amor, voluptas illibata: quicquid profluit, fontem imitatur. A Deo immortali Virgo erat, ut Deum conciperet parerétque; à Virgine mortali Deus, ut divinæ naturæ puritatem nascendo ostenderet, & moriendo tandem

dem commendaret. Quid tamen est? audite Sodales, & quæ secundo loco dicturus sum, pari nunc beneuolentiæ affectu percipite. Cùm maculam non contraxisset Virgo, Purificari voluit: ut legi satisfaceret, Matris conditionem implevit. O homo, admitte virtutis exempla, & felicitatis subsidia: quot hîc verba, tot miracula; quot hîc nomina, tot mysteria. Ecce Iesum Maria defert. quid dicam? tu cum Filio cole Matrem: defert Virgo; sectare puritatem: defert Mater; ama modestiam: defert paupercula; meliorem divitiis animum puta. Et cur hæc omnia? ut, cùm purissima esset, Purificationis tamen ritum

tum expleret. communem sub-
iuit necessitatem mulierum, ut
Mater ostenderet, quod Virgo
possideret. Puritatem quesivit,
quam non amiserat; ut amo-
rem humano generi infereret
Puritatis. Quales vellet culto-
res suos, magna Domina mo-
destissimè ostendit; puros, pios,
sobrios, continentes, sine labe
vitiorum. Non licet in re piâ
ingenioso esse, aut exacto ver-
borum ambitu complecti,
quicquid divinæ auctoritas pa-
ginæ exprimit. Puram fuisse
Virginem, mirari desinam, si
satis intellexero cur purificari
voluerit. Non capit natura pu-
ritatem Virginis, non capit ra-
tio Purificationem. Paucis;
quod

quod in Christo Maria vidit,
imitata est: Purificari voluit,
quia ille circumcidi. An lex ju-
bebat? Deus est, qui vulneratur.
pariter; an lex jubebat? Virgo
est, quæ peperit. Virgo Deum
expressit, Filium Mater: fecit
quicquid à Moyse præscriptum
erat: *Mulier si suscepto semine pe-
pererit masculinum, immunda erit
septem diebus, juxta separationem
menstruæ, & die octavo circumcide-
tur infantulus: ipsa verò triginta
diebus manebit in sanguine purifica-
tionis suæ. Omne sanctum non tan-
get, nec ingreditur in sanctuarium,
donec impleantur dies purgationis
suæ.* Sed tu Maria, quomodo
immunda videri potes, quæ se-
men non suscepisti? Scimus,
scimus,

scimus, inquam, virginitatis
tuæ florem, ut nec conceptione
imminutum, sic nec partio-
ne violatum. Non passa virum,
pati legis jugum voluisti: non
usurpare, quantum poteras;
sed præstare, quantum à reli-
quo sexu vetus consuetudo ex-
igebat. Ivisti ad templum Vir-
go, quia Mater: ivisti munda,
quia Virgo: obtulisti filium, ut
quid ipse pro genere humano
facturus postea, jam ostende-
res. O Puritas! ô pietas! Fuisti
Virgo, cum conciperes, & per-
mansisti cum pareres: ut nihil
perfectioni deesset, Purificati-
onem usurpasti, cum posses
omittere. Virgo fuisti post par-
tum, quia virum non cognovi-
sti

stia ante partum: pura & immaculata semper, ut sanctius legi satisfaceres. Verba tua sunt: *Quomodo fiet istud? quoniam virum non cognosco. Quomodo fiet? Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi.* Ergo venientem te ad templi atrium, non alia vox excipere potuit, quàm illa Sponsi tui: *Quàm pulchra es Amica mea, quàm pulchra es!* Imò ut pulchritudinis pretium æstimem, quàm pura es Amica mea, quàm pura es! Meritò pulchra, pura es; meritò pura, Virgo es. Iterum: *tota pulchra es Amica mea, & macula non est in te.* Pulchra, quia velut novi diei Aurora, & mater divini roris; pulchra, quia
velut

velut luna extra nubem splen-
dens. Amplius: *Hortus conclu-
sus, soror mea sponsa, hortus conclu-
sus, fons signatus.* Et tamen ex isto
horto æternæ Sapientiæ flos
prodiit; ex isto fonte rivus in-
corruptæ bonitatis, pulchritu-
dinis, puritatis. Sed ô rerum dis-
crimen! tu pulchra es, nos de-
formes; tu pura, nos fœdi: sic
etiam quod nostrum est facis,
& purificaris. O miseriam! O
sortem! amamus scelera, qui-
bus vincimur; & homo salutis
suæ prodigus, turpius difficulti-
úsque putat abluere nefas, quàm
committere. Lutum, sordes,
cœnum, mortales sequimur: in
vitia faciles, terreni sumus: ser-
punt per turpia cogitationes, &
ubi

ubi hærent, inquinantur. Quotusquisque in totâ mortalium
multitudine, aërem ætherém-
que scandit, Virginem cogitat,
& mente puritatem ambit, mu-
tationi non obnoxiam? Deum
sequere, in cælo est: puritatem
sequere, in Deo est. Purum esse
nec ipsum cælum potuit, nisi
domicilium fieret Dei: imò
quia hîc numen habitat, arceri
debuit, quicquid immundum
est. Jam vero ut terrenum mu-
lieri templum clausum erat,
quamdiu damnata puerperii
labes adhæreret: ita in cælum
invehi mens hominis non po-
test, nisi puritatem induat.
Quid etiam? Virginem seque-
re, in cælo est: puritatem se-
quere,

quere, in Virgine est. Imò templum etsi Virgo petiit, velut cælum fuit, & in terrâ sanctissimum ipsa domicilium exstitit Dei. Vt Deum concipias, colâsque, ô homo, Virginem tibi propone: qui nasci è Virgine potuit, Deus est: qui homo fieri, nec foedari, Deus est. Pura Virgo fuit, quia omni peccati labe caruit: Deo digna, quia sic pura fuit; & Deo grata, quia purificari tamen non exhorruit. Omnino nasci in cælo debuerat, nisi terris Deum datura fuisset. O puritas! ô pietas! exprimere nullâ sermonis felicitate hoc queo mysterium, nisi Deum nominem; nec ullo conatu consequi, nisi Virginem cele-

lebre: Deum Virginis Filium,
& Virginem Matrem Dei. Si
Virginem colimus, Filium ve-
neremur: si Filium quærimus,
Matrem sequamur. Cùm Vir-
go esset, purificari voluit; cùm
Mater esset, Filium obtulit.
Quid agis, & quò abis Virgo
purissima, Mater felicissima?
Nostrum hoc munus est: im-
mundi sumus, lutulentis sumus,
peccatum genuimus, *Monstrum*
horrendum, informe, ingens. genu-
imus, & iterum concipimus;
concepimus, & iterum gigni-
mus, non satis audaciâ crimi-
nis, & stultitiâ voluptatis tur-
pes, nisi & fœcundi. Surgen-
dum ex his sordibus, expurgan-
dum peccati fermentum, quo
casta

casta & generosa pietatis munia turbantur. Miseri sumus, si impuri; & jam mortui, si immundi. Ergo si felicitas placet, puritatis studio animus exsurgat; si vita placet, munditie æstimanda est. Turpissimum pectoris onus scelus quodcumque; & quia solâ voluptate se infinuat ac placet, grave noxiûmque est. Atque utinam fœtus saltem esset! naturæ vitio mola est, & informis è sanguine & menstruo turpitudine. Concipiunt scelus impii, ut infelices sint: peccatum pariunt, nec deponunt tamen; pariunt autem, ut miserius bajulent; imò pariunt, ut pereant: quemadmodum Apostoli divina verba
sunt

sunt: *Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum: peccatum verò cum consummatum fuerit, generat mortem.* Vivamus, ô Sodales, id est, purissimi. Si concepimus delictum aliquod, & perfecimus, Catharismus placeat; expurgari & purificari placeat. Redire à peccato ad vitam & innocentiam præstat, quàm ad mortem progredi. Quid faciendum, admirabili mysterio Virgo nostra ostendit. Legi se submittit, ad templum se confert, Sacerdotem adit: facit purissima, quæ immundæ solent. Quid moramur igitur? aut cur arduum sit opus, quod Virgo aggreditur? cur aspera via, quâ tenellis plantis, etiam citra necessari-

C cessi-

cessitatem. Virgo conficit? Eamus, eamus, è Sodalitio Virginis sumus; carpamus vestigia, matrem sequimur; concitemus gradum, ad salutem imus. Gestit ipsa terra, & invitat pietatem omnium, pura, & amœnitatis purpurâ, omnique florum odore verna, ubicumque pedem purissima virgo fixit. Quid sperare possis, jam è pressâ vestigii felicitate discis; quotiescumque gressum profers, munditiem invenis. Terra Virgo est, quam Virgo tetigit. Ergo ad templum, ad templum, ô Sodales; ad Sacerdotem, ad Sacerdotem, ô Sodales: Virginem habere matrem non possumus, nisi mundi fimus: nec Deum habere

habere patrem, nisi ad exemplum Virginis componamur. Repeto voces meas: ad templum, ad templum, ad Sacerdotem, ad Sacerdotem. Non longa via est: etiam cogitatione licet pervenire. mente & voto munditiem concipe, & felicitatem orsus es. Sed in ipso templo etiam viam esse Deus voluit. quamdiu vivis, eundum est: pura & innocens vita ad Deum via est, facem & viaticum exigit. Non hic quiescis, labor est: non hic resplendes, umbra est. paranda præsidia, ut labor mitigetur; accendenda lumina, ut umbra minuatur. præsidia, id est, virtutum opera: lumina, id est, exempla bonæ vitæ. Hæc

C 2 ipsa

ipsa presidia lumina sunt, id est, solatia animi in corporis carcere conclusi. At caligo peccatum est; nec longius à felicissimo Dei contubernio arceri auctor peccati potuit, quàm ut à conspectu æternæ lucis in demersam naturæ noctem decideret. Iterum dico: caligo peccatum est: errat, titubat, hallucinatur, quisquis improbitatis, impietatis, sceleris nebulâ animum involvit. Vt scias lucis opera, Dei esse, in tenebris impietas punitur. *Mittite eum in tenebras exteriores, ubi erit fletus & stridor dentium.* Cum D. Paulo dicam: *Abjiciamus ergo opera tenebrarum, & induamur arma lucis, sic ut in die, honestè ambulemus, non*

in commensationibus & ebrietatibus,
non in cubilibus & impudicitis, non
in contentione & emulatione. Ecce,
operibus tenebrarum armalu-
cis opponenda sunt: pugnare
debet, ut diem merearis. Sed
nos salutis nostræ negotium in
Virginis honorem moliamur.
Cereos accendamus, sed qui
Virgini, qui puritati consecren-
tur. Fecimus, facimus, facie-
mus: non quia lumine tu eges,
Virgo purissima; mundi Solem
peperisti: sed quia hoc sacro-
rum ornatu & religionis ritu,
cultum pietatis explicamus.
Luna in tenebrarum remedi-
um providentiæ nutu data,
cū sola argenteo orbe no-
ctem illustret; infinitā tamen

stellarum frequentia cingitur
tot facibus non juvare, sed or-
nare familiarissimum terris fi-
dus natura voluit. Velut luna,
nostra Virgo, nisi quod in con-
stantiam non agnoscat. Solem
refert, & stellas omnes vincit.

*Quæ est ista quæ progreditur, quasi
Aurora consurgens; pulchra ut Lu-
na, electa ut Sol, terribilis ut castro-
rum acies ordinata? Sed quid cæ-
lo lustro stellas, quas in terrâ in-
venio? Vos ô Sodales, vos, qui
ubique gentium communi pie-
tatis tessera animos Mariæ ob-
strinxistis, Vos, inquam, ignes
estis, flammæ estis, stellæ estis;
& Virginem cingitis, Matrem
stipatis, Dominam circumfisti-
tis. Vos alumni, vos filij, vos fa-
tellites*

tellites: in vobis & Virgo pura,
& Mater fecunda, & Domina
fortis. Paucis dicam: In Soda-
litate istâ Maria Virgo est, Ma-
ria Mater est, Maria Domina est:
denique, ut nihil omittam, om-
nia. Hic colitur & lucet; hic
concipitur & nascitur; hic con-
cipit & parit, hic purificatur, &
cælos tandem scandens, ad De-
um evehitur, in quam Deus de-
scenderat. Jam verò, ut præ-
senti inhæream dogmati; ad
templum se confert Virgo; in-
stamus vestigia: satisfactura le-
gi Iesum defert; usurpemus
mysteria. Nisi Iesum feramus,
sequi Virginem non possumus:
nec Iesum ferre, nisi Virginem
sequamur. Prorsus non sine Ie-

su Virgo est; non sine Virgine
Iesus. Sic ille nascitur, sic illa
parit: si ille patitur, sic illa lu-
get: &, ut ubique filio mater
esset præsens, cruci adstitit: tu-
lit tormenta, quæ vidit. Excute
& expende omnia, quæ in Chri-
sto religio recenset; & Mariæ
conjuncta invenies. Æterni
numinis ab æterno decretum
fuit, ut Deus fieret homo; sed
ut filius esset Mariæ. factum est:
carnem assumpsit, sed è Mariâ:
natus est, sed è Mariâ: positus
in præsepio, sed à Mariâ: à Ma-
gis & stellâ salutatus, sed in sinu
Mariæ: latus ad templum, &
oblatus Deo, sed à Mariâ: fugit
in Ægyptum, sed cum Mariâ:
sedet inter Doctores, quæritur
&

& invenitur à Mariâ : instruit
 turbas, auditur à Mariâ : Ordi-
 tur miracula, sed rogatu Marię:
 pendet in cruce, adstat Maria:
 resurgit à mortuis, ante omnes
 vidit Mariam : ascendit ad cæ-
 los, assumpta est Maria : mittit
 Paracletum, impletur & Maria.

O veram igitur Gabrielis vo-
 cem! vocem dignam, quam
 quotidie & continuo dicamus!

*χαίρε κεχαρισμένη, ὁ κύριος μετὰ
 σὺ. Μετὰ σὺ, quia Mater sine Filio
 nunquam fuisti. O Sodales, an-
 te Mariam Verbum æternum
 fuit; sed Verbum carne vesti-
 tum, nunquam sine Mariâ. Ut
 sciamus quanti Matrem fecit
 Deus, in Virgine humanæ salu-
 tis pretium æstimavit. Quod*

C 5 preti-

pretium? Carnem, Animam-
que Christi. Suscepit carnem
e Virgine, animam in Vir-
gine, Filius; & ut homo per-
fectus esset, humanam natu-
ram per Virginem induit. Sus-
cepit animam, sed sine divi-
nitatis injuriâ; carnem, sed
cum mortalitatis umbrâ: pu-
ram animam, ut impuritatem
mortalium tolleret; mortalem
carnem, ut secundum carnem
moriens, mortem vinceret; se-
cundum carnem resurgens,
corpora quoque mortalium
novissimo die suscitaret. O
admiranda igitur à Virgine
deductæ rerum vices! O im-
puritas puritate expugnata!
Homo

Homo Deum contemnens,
à Deo discessit: Deus homi-
nem diligens, ad hominem
rediit. discesserat mulieris
scelere: rediit Virginis bene-
ficio. Sic & illa impura indu-
xit conjugem, ut peccaret,
& altissimâ labe universum ge-
nus inficeret: hæc munda, pe-
perit filium, qui elueret, quic-
quid misera posteritas lugebat.
In summâ, quia immunda &
impura primi hominis conjux
fuit, quæ mortem intulit; mun-
da & pura secundi hominis ma-
ter esse debuit, quæ vitam refer-
ret. & quia pro labe peccati mi-
serabili modo damnatus est
homo: ita pro homine mirabili

C 6

partu

partu natus est Deus. Humano
conjugio juncta Adamo fuit
Eva.: divino nexu Christus Ma-
riae. O pulchrum, ô divinum
par! Christus & Maria. Ille est
filius, hæc Mater; ille sponsus,
hæc sponsa; ille pulcher, hæc
pulchra; ille dilectus, hæc dile-
cta. *Ecce tu pulchra es amica mea,
ecce tu pulchra es: oculi tui colum-
barum. Ecce tu pulcher es dilecte
mi, & decorus: lectulus noster flori-
dus.* Qualis Christus, talis Ma-
ria: ille purus, hæc pura: ille
Deus & Homo, hæc Virgo &
Mater; imò ut ab humilitate
elogium exprimam, ille servus
hæc ancilla. Sed meruit illa
Mater esse Dei, quia ancillam
se nominat. *Respexit humilita-
tem*

tem ancillæ suæ. Et Christus *formam servi accipiens*, ad homines venit, ut libertatem adferret. Quid opus est verbis? Purissimæ conjunctionis hujus sanctitatem, omnis Ecclesiæ celebravit ætas, omnis ordo, omnis doctrina, & nunc demum senescentibus rerum annis revirescens humani generis pietas stabilivit. Quod majus religioni Christianæ bonum Patrum ævo accedere potuit, quàm ut turbato opinionum dissidijs orbe, viri prodirent optimi, doctissimi, sanctissimi; quorum operâ, & industriâ aurea virtutis renascerentur secula, & novo fervore Christianæ legis arcana invalescerent, novo divi-

nitatis pondere firmarentur, mortalium partim frigore, partim scelere expugnato? Societas illa IESU est; quam cum nomino, satis laudo. Illa victrix heresum, pharus virtutum, perfectio sæculi, gloria disciplinarum, pedissequa Christi, arx Ecclesiæ, alumna Dei. & tamen ut Societas duraret, Sodalitas accessit; ut Iesu nomen reluceret, Mariæ adjunctum est. Penes Societatem esse Sodalitas debuit; à Iesu athletis Mariæ cultus propagari. In Societate Maria est, ut in Sodalitate quoque Iesus esset. Iesum colunt nomineque possident, qui Sodalitatem dirigunt; Mariam colunt & peculiari studio assistent

runt, qui in Societatem adscri-
pti sunt. Ut videtis Sodales; Fi-
lius sine Matre esse non potest,
nec sine Filio Mater. Quem se-
mel utero gestavit Virgo, nun-
quam non animo Mater, eum
nunc ulnis Virgo & Mater ba-
julat, oblatura hostiam à lege
præfinitam, *par turturum, aut*
duos pullos columbarum. Et cur
non agnum anniculum? quia
paupercula Virgo fuit, & esse
gavisa est, donis jam Regum in
egenos distributis. Ego purissi-
mam illam mentem tuam, Vir-
go intemerata, in ipsis fortunæ
angustiis veneror. Non refugit
in Virgine paupertatem Deus,
quia Puritatem invenerat: &
tu Virgo, quia peperisti sine
pompâ

pompâ filium, etiam sine pompâ obtulisti. Sic nasci voluit, sic offerri, qui summus erat; & ut vanitatem, luxum, superbiam damnaret mortalium, minimum se fecit. In specu, non domo, editus est; in stabulo, non palatio. Quale hospitium, tale puerperium: Mater in fœno, filius in præsepio, ut ait D. Cyprianus: panniculi pro purpurâ, laciniæ pro byssô: genitrix & obstetrix, filius & pater. Sed illa Purificari dignata est, hic offerri. Deinde, non agnum anniculum virgo dedit: quia Christus ipse Agnus fuit. *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* Hoc Agno munda erat Virgo: hic Agnus in victimam mox ducendus,

cendus, mori voluit, ut vitam
generi humano restitueret:
sanguinem fundere, ut pretio-
sissimo latice fœdam æternita-
tis labem ablueret. Nec vile
censeas Agni nomen, quo Chri-
sti immaculata divinitas, & pu-
ra humanitas designantur. Im-
molari voluit; ut maximo pre-
cio salutem mortalium redi-
meret, seipsum impendit. Ag-
nus simplicitatis atq; Innocen-
tiæ typus est: cùm ad necē tra-
hitur, non vociferatur: cùm tō-
detur, non clamat. imò Chri-
sti typus est, divino oraculo
à Prophetâ expressus: *Tanquam*
ovis ad occisionem ductus est, & sicut
Agnus innocens coram tondente se
obmutescit, sic non aperuit os suum.
Item

Item: *Ego sicut Agnus sine malitiâ
perductus sum ad victimam.* Iam
præter sacrificia usum velle-
rum Agnus præbet, indumen-
ta suppeditat. Nudi eramus, &
in peccato deprehensi; sperare
salutem non potuimus, nisi à
Christo. Is mactatur, & indu-
mentum incorruptionis factus
est, quo mortale genus vestire-
tur. Ergò satis hîc, *parturturum,
aut duo pulli columbarum*; quibus
nostra præcipuè Purificatio ad-
umbretur. Querulæ & geme-
bundæ aves, turtur & columba.
Quod Poëta expressit:
*---Gemit hinc palumbus, inde cereus
turtur.*

Sed dolore, gemitu, lacrymis
elui peccati omnis macula de-
bet.

debet. Sic numen placatur, sic puritas quæritur, sic natura emendatur. Homines sumus, in terrâ agimus, in corpore vivimus: sed quis omnes omnino fordes evitavit? alius pulvere adpersus, alius coeno maculatus, alius luto immerfus; qui si que turpitudinem suam patitur, & immundus est. Ad gemitum, ad gemitum: magna doloris pietas est. Erumpat in lacrymas pectus, manent rivis gene, quid commiseris loquantur oculi, & simul abluantur. Si vis lavari, fontem habes; cedunt fordes, si lacrymas senserint. Quem expulisti, redit Deus, si munditiem invenit. Noctem & diem simul habere non possumus

sumus: non Christo vivere, & peccato immori; non Virgini placere, & cupiditatibus obsequi. Tolle, tolle, quantum peccas, ô homo. Vince, vince, quantum cupis. Sic te respiciet Christus, sic Virgo complectetur: sic Christus sublevabit, sic Virgo proteget: sic Christus servabit, sic Virgo euehet. Itaque mundi simus, puri simus: ut omnia dicam, Sodales simus. Quod corpori concedimus, animo impendamus: nitor, splendor, puritas, placeant: quod amico persolvimus, id sibi quisque tribuat. Parentes ecce habes, aut fratres, aut filios, aut alio nexu conjunctos: ex his omnibus si quis mortalitatis

tatis exitu desinat esse, ingemiscis, ploras, & in dolorem soluto animo, consanguinitatis five amicitie damnum corporis totius squalore luges. Sed tu ô homo, quisquis peccas & impurus es, meliorem tui partem, & radicem vitæ, quia turpissimo voluptatis philtro imbuere ausus, confecisti. Mortuus & homicida ambulas, pari scelere & turpitudine infelix. Tu tibi superstes, quod fecisti funus ipse portas: quam adhuc vivis vitam, sepulchro inferis. O miseram! incedis, & cadaver es: foetes, & superbus es: Christianum te mentiris, & impurus es. Ingemisce & plange, ut vivere incipias; calentes pio dolore

funde

funde lacrymas, ut munderis.
Quid amplius dicam? Nos ô So-
dales, qui Virginem colimus,
puritatem sectemur; qui do-
ctrinam amamus, Virginem
imitemur. Nobis in templo, in
scholâ, domi, foris, in auribus
& animo turtures aut palumbi
gemant: puritatis amorem Vir-
ginis exemplum excitet. Mun-
di potius, id est boni, id est pii-
simus, quam doctrinâ magni.
Summa eruditio bonitas est,
necessaria scientia pietas est:
quam unam qui non discit, ig-
norabit omnia. O felix pietas!
ô felix bonitas! sed quæ sine
munditie pectoris esse non pos-
sunt. Ex hoc nascuntur fundo,
hoc nutriuntur succo, hoc ro-
bore

bore & subsidio constant. Nebulis nubibusq; noxius Auster auram violet, & diem frangat, Solem non videbis: lumen tolle, nullus oculorum usus erit. Quid etiam? munditiem tolle, pietas & bonitas evanescent. Nihil purius simpliciúsque numine est: nec potest nisi in puro simpliciúque corde habitare. Itaque Puritas in pretio sit, ô Sodales; simplicitas in pretio sit, ô Sodales; & illud maximè, quod in Deo & Virgine hodie admiramur.. Puritas placeat, ubi boni sumus; simplicitas placeat, ut pii sumus: animi sordes omnes expurgemus, ut Deo & Virgini ipsi placeamus. O Deus! ô Virgo! ne prima Doctrina
sit

fit, quam colam, celestia posco:
 scientiam & sapientiam, ut sci-
 am optima: vires & firmitatem
 animi, ut faciam. Doctrinam
 posco, sed velut aurum fine
 scoriâ, quomodo purissimæ
 mentis gemmam vestiât. Da ô
 Deus! Da ô Virgo! Munditiem
 posco, quæ in me, & totâ Soda-
 litate niteat. Da ô Deus!
 da ô Virgo!

DIXI.

SVVS

Exspectat cur Virgo tuam MANVS OBVIA dextram!
Scilicet imploras vis dare CORDE MANVS.

M. Sadeler

D DIVVS

DIV 2

CYPRIANVS

IN

EXPOSITIO

SYMBOLI

APOSTOLORVM

AD ROMANOS
AD CORINTHIOS
AD GALATAS
AD EPHESIOS
AD COLLOSSENSIS
AD THESSALONICENSES
AD TIMOTHEUM
AD TITUM
AD HEBRAEOS
AD ROMANOS

AD ROMANOS
AD CORINTHIOS
AD GALATAS
AD EPHESIOS
AD COLLOSSENSIS
AD THESSALONICENSES
AD TIMOTHEUM
AD TITUM
AD HEBRAEOS
AD ROMANOS

DIV 2

D

396
DIVVS
CYPRIANVS
IN
EXPOSITIONE
SYMBOLI
APOSTOLORVM.

DAGANI solent ridere
nos, cū audiunt præ-
dicari à nobis Virginis
partum: propter quod paucis
& eorum obtreccionibus re-
spondendum est. Omnis par-
tus, ut opinor, ex tribus con-
stat. Si adultæ ætatis sit fæmina,
si virum adeat, si non sit vitio

sterilitatis obclausa. Ex his tribus in hoc partu, quem prædicamus, unum defuit, vir: & hoc patet, quia qui nascebatur non erat terrenus homo, sed cælestis. Per cælestem, spiritum dicimus, salvâ Virginis incorruptione, completâ. Et tamen quid mirum videtur si Virgo conceperit, cùm orientis avem quam Phœnicem vocant, in tantum sine conjugē nasci vel renasci constet, ut semper & una sit, & semper sibi ipsi nascendo vel renascendo succedat? Apes certè nescire conjugia, nec foetus sexibus edere omnibus palàm est. Sed & alia nonnulla deprehenduntur in hujusmodi sorte nascendi. Hoc
ergo

ergo incredibile videbitur divinâ virtute ad totius mundi redintegrationem factum, cuius exempla etiam in animalium nativitate cernuntur? Et tamen mirandum cur hoc gentilibus impossibile videatur, qui credunt Minervam suam de cerebro Jovis natam: quid ad credendum difficilius? aut quid magis contra naturam? hîc femina est, hîc naturæ ordo servatur, hîc conceptus & partus temporibus suis editus. Ibi nusquam femineus sexus, sed vir solus & partus. Qui illa credit, cur ista miretur? Sed & Liberum de femore ejus asserunt natum. Ecce illud portentigenus est, & creditur. Venerem

AD VIRGINEM IN cælum abeuntem.

Sic ergo super alta templa celi
VIRGO tolleris ad tribunal orbis,
Sic oblita Clientium tuorum?

VIRTUTES aīn' ō PATRONA VIRGO.
Pro me reliquias meis ocellis
Submissas animas, piāsque mentes,
Et castum sine labe, cor relinquo.

Nolo reliquias mihi relictas,
Virtutes sine te, PATRONA, nolo,
Nolo te sine, quidquid est, quod offers.
Te pro reliquiis Volo petōque,
Te pro muneribus peto ardeoque.

Nam quocūq; migras, migrare tecum
Virtutum Chorus omnis, omne Cælum
Consuevit, nihil est quod hic relinquis.

Quin ergo potius, ter alma, VIRGO
Tu nos reliquiāsque lacrimāsque
In mundo sine te, PARENS, relictos
AD NATVM trabe, prēnde, tolle tecum.
Hoc VIRGO. PVTEANVS, orat Vnum,
Hoc Vnum MARIANA GENS laborat.

MATTHEVS RADBEVS
ē SOC. IESV.

*Dum sublimis abit, VIRTUTES linquimus, inquit,
Hæ volo RELIQUIÆ sint tibi terra MEÆ.*

R. Sadeler

CEN-

THE LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF CHICAGO
1892

CEN-

CENSURA.

Hæc Cl. V. ERYCI PVTEANI
Oratio elegans est & erudita,
atque Christianæ pietati ad-
modum consentanea.

GVILIELMVS FABRICIVS
*Noviomagus, Apostolicus
& Archiducalis librorum
Censor.*

Typis ANNÆ BERGIÆ, viduæ.
clb. Idc. XVI.

С К И Т А

Населенный пункт

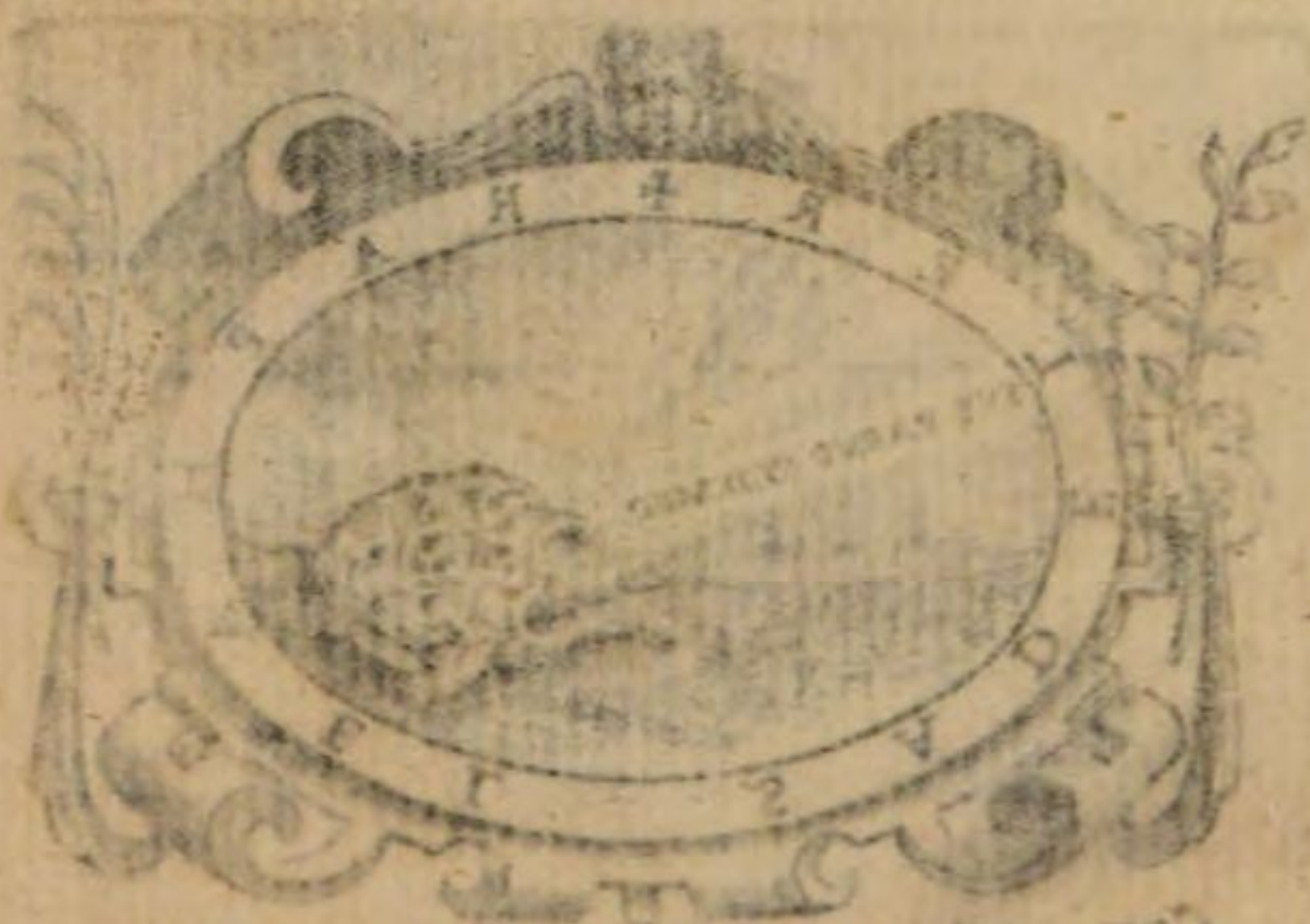
Описание местности
и ее населения

Губерния

Восточная

и Западная

Секция

Секция

Типография
и др.

1579